

Stanovisko ve věci akceptace generální plné moci advokáta ve správním řízení

I. Předmět stanoviska

Ministerstvo vnitra připravilo na podnět bývalé veřejné ochránkyně Mgr. Anny Šabatové, Ph.D., stanovisko k posuzování generální plné moci advokáta ve správním řízení. Z šetření provedeného bývalou veřejnou ochránkyní práv totiž vyplynulo, že se stále objevují případy, byť výjimečně, kdy účastník řízení generální plnou mocí zmocní advokáta k provádění všech právních úkonů, avšak správní orgán takovou plnou moc odmítne v řízení akceptovat, popřípadě na ní vyžaduje úředně ověřený podpis.

Generální plnou mocí se v kontextu tohoto stanoviska rozumí plná moc, která opravňuje advokáta ke všem hmotněprávním úkonům ve všech odvětvích práva a rovněž ke všem procesním úkonům ve všech řízeních před orgány veřejné moci.

II. Právní názor Ministerstva vnitra

Podle čl. 37 odst. 2 Listiny základních práv a svobod má každý právo na právní pomoc v řízení před soudy, jinými státními orgány či orgány veřejné správy, a to od počátku řízení.

Správní řád konkretizuje právo na právní pomoc v § 33. Podle odstavce 2 uvedeného ustanovení může být zmocnění uděleno

- a) *k určitému úkonu, skupině úkonů nebo pro určitou část řízení,*
- b) *pro celé řízení,*
- c) *pro neurčitý počet řízení s určitým předmětem, která budou zahájena v určené době nebo bez omezení v budoucnu; podpis na plné moci musí být v tomto případě vždy úředně ověřen a plná moc musí být do zahájení řízení uložena u věcně příslušného správního orgánu, popřípadě udělena do protokolu, nebo*
- d) *v jiném rozsahu na základě zvláštního zákona.*

Správní řád generální plnou moc udělenou advokátovi výslovně neupravuje. Přesto většina správních orgánů podle provedeného průzkumu takovou generální plnou moc akceptuje, liší se však v hodnocení charakteru takové plné moci.

Zhruba polovina správních orgánů v dotazníkovém šetření uvedla, že vychází ze závěru Poradního sboru ministra vnitra ke správnímu řádu a správnímu trestání č. 113 ze dne 10. dubna 2012¹, který potvrdil použitelnost generální plné moci udělené advokátovi v řízení podle správního řádu. Poradní sbor se přiklonil k závěru, že generální plnou moc advokáta lze posoudit jako plnou moc podle § 33 odst. 2 písm. d) správního řádu, tedy jako plnou moc udělenou v jiném rozsahu na základě zvláštního zákona (konkrétně na základě zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii). Proti tomuto výkladu je namítáno, že zákon o advokacii zvláštní úpravu zmocnění neobsahuje, a proto generální plnou moc udělenou advokátovi nelze hodnotit jako plnou moc udělenou „v jiném rozsahu na základě zvláštního zákona“.

Druhá polovina správních orgánů pak upřednostňuje výklad, který generální plnou moc udělenou advokátovi podřazuje pod § 33 odst. 1 písm. b) správního řádu. Generální plná moc advokáta je tedy považována pro každé jednotlivé řízení za plnou moc pro celé řízení ve smyslu § 33 odst. 1 písm. b) správního řádu. Tento výkladový přístup upřednostňovala i veřejná ochránkyně práv.

Správní soudy se této otázce dosud věnovaly pouze ojediněle, přičemž oporu v judikatuře lze nalézt pro oba zmíněné přístupy.² V každém případě však platí, že oba zmíněné výkladové přístupy, tj. posouzení generální plné moci udělené advokátovi jako plné moci podle § 33 odst. 1 písm. b) správního řádu (tj. jako plné moci pro celé řízení), nebo jako plné moci podle § 33 odst. 1 písm. d) správního řádu (tj. jako plné moci udělené v jiném rozsahu na základě zvláštního zákona), vedou ke shodnému výsledku, tj. akceptaci generální plné moci, a to bez vyžadování úředně ověřeného podpisu. Oba nastíněné výklady tedy respektují vůli zmocnitele nechat se advokátem zastupovat ve všech právních oblastech uvedených v plné moci, a odpovídají tak výše zmíněným ústavněprávním východiskům.

Úředně ověřený podpis na plné moci správní řád vyžaduje pouze v případě plné moci podle § 33 odst. 2 písm. c). Jedná se o tzv. prezidiální plnou moc, která je udělována pro více řízení, ale pouze s určitě vymezeným předmětem. Generální plná moc udělovaná advokátovi však tomuto vymezení neodpovídá, a proto se u ní požadavek na úředně ověřený podpis uplatnit nemůže.

¹ Dostupný na internetových stránkách Ministerstva vnitra: <https://www.mvcr.cz/clanek/zavery-poradniho-sboru-ministra-vnitra-ke-spravnimu-radu-a-spravnimu-trestani.aspx>.

² Viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 7. 2015, č. j. 7 As 86/2015-22, v němž byla generální plná moc udělená advokátovi posouzena jako plná moc podle § 33 odst. 2 písm. b), a naproti tomu rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 20. června 2019, č. j. 30 A 123/2017 – 57, v němž byla posouzena jako plná moc podle § 33 odst. 2 písm. d) správního řádu.

III. Závěrečné doporučení

Ministerstvo vnitra s ohledem na výše uvedené **doporučuje správním orgánům, aby v řízeních vedených podle správního řádu akceptovaly generální plnou moc udělenou advokátovi a aby na ní nevyžadovaly úředně ověřený podpis, bude-li jim taková generální plná moc předložena v rámci konkrétního řízení.**